

CSONGRÁDILAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, kova a lap szellemi
észt illetékoszenények, előfizetési és hirdetésid-
jak küldendők.
Keziratok nem adódnak vissza.

Felolós szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 ko
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel 1

A házasság-iszony.

A lapokban található sok körkérdés között, amelyek között újat kitalálni éppen olyan nehéz, megkonstruálni a perpetu mobikét, felbukkant egy kérdés, amely csodálatosképpen legtermészetesebbek közé tartozik, amely kézenfekvő, amely szinte kívánczik arra, hogy körkérdések útján intéztessek el, ha ugyan elintézés módja az ilyen nagy társadalmi problémák megoldásának ez. A kérdés, amelyet egy angol újság vetett fel az, hogy nők és férfiak egyaránt, miért iszonyodnak a házasságtól és miért tolják azt ki a legjobb esetben is hosszú időre?

A felelők közül sajátosképpen majdnem mindegyik azt mondja, hogy a nők fényűzése okozza a férfiaknak házasságiszonyát. Hogy ezt éppen Angolországban, az egyszerűség és puritánság országában mondják, az különös. Hiszen ott kapnak nők és férfiak egyaránt olyan nevelést, amely nem predeztinálja őket arra, hogy nagy háztartást vezessenek, hogy reprezentáljanak, hogy külső csillogással akarják megtevesztetni a családi körön túl eső ismerősöket barátokat és idegeneket. Ez Ma-

gyarország specifikuma, a házasságot csak miután rendezik úgy be. Angolországban még manapság is úgy tudjuk, keveset változtak azok a viszonyok a házasság élet körül, mint amiket mi jó öreg Dickens elbeszéléseiből és regényeiből ismerünk. Ami fényűzés az angoloknál kifejlődött, az mind egy bizonyos megcsontosodott etikettbe foglalható össze, az angolok kimért egyéniségének megfelelően egyszerűen étkeznek, de az étrend betartását, az evőeszközök miként való használatát olyan szigorúan veszik, mint a földadótörvényt.

Tehát már ott is így megláztuk az erkölcsök? Hat ott nincsenek háztartási iskolák, nincsenek folyóiratok, nincsenek mértékletességre és takarékosagra intő szülők és rokonok, hogy ennyire elfajultak az állapotok? Könnyedén odavetve persze bátran el lehet mondani, hogy a nőknek a fényűzésre való hajlama riasztja vissza a férfiakat a házasságtól. Sokkal mélyebb okai vannak ennek. Csak a társadalom egy bizonyos rétegében üzik a fényűzést annyira, hogy itt oka lehet a férfinek arra, hogy egyáltalán ne, vagy legalább is megálapodott éveiben nősüljön. Itt szó lehet arról, hogy az emberek iszonyodnak

a kétes boldogságtól, hogy vigyáznak a jövőjükre, amelyet pazarlást és fényűzést szerető asszony egykettőre tönkre tehet.

Másként állnak a dolgok annál a társadalmi rétegnél amely nem az öröklött vagyon fölötti hatalmat gyakorolja, hanem amelynek kezemenkájával kell megszereznie a mindennapravallót. Ezeknél a társadalmi rétegeknél más szempontok alá esik ez a kérdés.

Lényeges szempont ezeknél a társadalmi osztályoknál az anyagi kérdés. Mert a költők énekelhetnek bármennyit arról, hogy a szerető párok a legszerényebb hajlékban is boldogok, a reális élet emberei másképpen tudják azt és tudják, hogy a szeretet csak ott virágzik, abban a társadalomban, amely pénzzel van megvetve. A szereteten kívül kell egy jó fűtött szoba télen, rendes lakás, rendes táplálék és némi luxus is. Tehát nem lehet más a házasság akadály, mint ezeknek a reális jóknak a hiánya, de ha ez megvan, akkor esőkennek az akadályok.

A probléma megoldása tehát egy kérdésen múlik: a gazdasági kérdésen és ezt az okeszködést tovább folytatva kérdezzük meg önmagunktól, hogy melyik a leghasznosabb gazdálkodás a házassá-

TARICZA

A psihiater.

A tavaszi löverseny megkezdődtek, mi is elmentünk. Auteuillebe, bemutatni világvasárnapi tojásfejünket. Maurice hozott egy esomé pompás tyepet, esalhatatlan tuyeaut s mi kacagva, vigan zsihongva feglaltuk el a tribune legjobb sorát, egy seleg világos mausselinebe öltözött leány s ugyanannyi gavallér. Mint szenvedélyes sportladyk, szorgalmasan raktuk a Maurice tyepjeit, amikből csak heyre sem jött be egy sem.

Az utolsó versenyre a nagy megépetést ígérő Oiseau bleu volt a favoritunk, én az utolsó aranyomat tettem rá. Aztán vártuk az eredményt. Az induláskor Maurice keze az onyómhoz tévedt s szatan a két köz újaj gorceoson fonódtak egymásba s szemem előtt elborult a világ, szívem örült zakolatást vitt végbe de azért mondhatatlan édes érzés árasztotta el egész lényemet. Mit bántam én a versenyen? Mit érdekelt az Oiseau bleu csufo veresége? Egyszerre Maurice szólt meg: »Szegény kis Alice, újra vesztet-

tünk! Én rámosolyogtam s tagadólag ráztam a fejemet: »Nem, Maurice én nem vesztettem...»

Este társaság volt nálunk, Elsőnek érkezett Maurice s engem egyedül talált a szalonban. Ugy el voltam merülve a Liszt »Consolation«-jába, hogy csak akkor vettem észre, mikor mögöttem állt, egyik kezével átölelte derekam, a másikkal kissé felemelte az államot. Egy pillanatra egymás szemébe néztünk. De, én Istenem, micsoda tekintet volt az! Az a pillanatnyi tekintet forró, észvesztő valóság volt édesebb a világ mindenzenéjénél, a hőlől madár csábdalánál szatan összeesort az ajkunk egy hosszú, hosszú esőkban és én akkor úgy éreztem hogy a nagy boldogságtól megreped a szívem. Pár pillanattal később már tele volt vendéggel a szalon. Mama nevetve jött felénk: »No maguk ugyan szépen elvesztették mindenüket!« — szolt Mauricehoz aki helyett én siettem felolni: »Ellenkezőleg, mi megnyertünk mindent!« Mama csodátkozva nézett rám, de Maurice megértett s titokban megszorította a kezemet.

Ugy-e akkor jogom volt boldog lenni joga volt a szívemnek ujjongani örömben, hiszen ezzel a esokkal a Maurice arája, szívbeli felesége lettem?

Akkor egy hétig láttam Maurice de egyszerre észrevettem, hogy elg néz rám, ellenben főyön Isten mellett forog. A telkem fellázadt. Mi ez? Micsoda, rut árulást követ el ellenem az, akit legjobban szerettem a világon? Kérdőre vontam s a gyáva egész ridegen bevallotta, hogy Irment fogja elvenni, mert a mama nem akarja, hogy én — a fiatalabb leánya — menyjek férjhez előbb.

Es nekem néztem kellett mint ragadják el előlem a mátkám az édes anyám és a nővérem! Már tisztán láttam minden furfangos árnyukat azt is láttam, hogy mily nagyot nyomott ez a ljas játékban az a százezer frank, amit Irmen a keresztanyjától örökölt s amivel gazdagabb lett nálem. Es hogy megtelessen a kegyességek kölyke, hogy maritromságomból semmi se hiányozék, engem tettek az ő boldogságuk tanujává, előttem szeretkeztek s éveztek mátkasépek minden gyönyörét nem törődve azzal hogy nekik élveik a tellem rabolt boldogságot, én szalát a legzörnyűbb kinpadon tetrongok.

Csappankint, művészi kézzel adták be nekem a gyilkos örmöt s forgatták meg a mérgezett tört a lelkemben — csodá-e ha én is fellázadtam s bosszuért szomjaztam? (Folyt köv.)

ságban, kérdezzük meg és megtaláljuk ennek is a kulcsát a takarékoságban. Amióta újabb időben a kereseti pályák egész légiója nyílt meg a nők számára, amióta a nő önmaga gondoskodik saját léte fenntartásáról, azóta ő maga is tudja értékelni a takarékoságot a munkával és idővel való elbánást és így tudhatja azt is, hogy kellő beosztás mellett szerényebb keretek között, kisebb luxusigényekkel is meglehet élni. Hisz háztartási iskoláink vannak, de otthonról is tudhatja az egyszerű polgár leánygyermek, hogy a jövedelmi forrást tullepő házi kiadások rendszeresen a házaselet boldogságának katasztrófája felé vezetnek.

Egyszerűbb, talán mondhatnók spártai életmodra kell nevelnünk a határságot, a jövő társadalom embereit, minden vonalon éreztetni kell velük, az egyszerűségnek, a józanágnak, takarékoságnak és mértékletességnek nagy hasznát és akkor fennélni lehet, hogy az angol újágnak kérdése az avult kérések lombáába kerül.

UJDONSÁGOK

— **Március 15.** Az egész országban és így nálunk is megünnepelik a szabadság hajnalhasadásának ünnepét március 15-ét. A főtemplomban ünnepi istentisztelet lesz amelyen az előjáráságon kívül az egyetlek és testületek vesznek részt. Az iskolák szintén kivesszik a részüket az ünnepélyből. Bankettek lesznek a kaszinóban, Polgári körben, Ipartestületben, Gazdakörben.

— **Egyesületi élet.** Egyik igen fontos intézményünk a „Magyarországi Munkások Rokkanti és Nyugdíjjeleje” csongrádi 358. számú főközpontja ma d. e. 11 órakor a „Csongrádi Ipari és Fjúsági Közművelődési Egyesület” helyiségében évi rendes közgyűlést tart. A tagok jól fel-fogott érdeke kívánja, hogy ezen közgyűlésen teljes számban megjelenjenek.

— **Vásár.** A legutóbbi országos állatvásár rendkívül éfének volt, szóval 1903 óta ilyen nagy vásár nem volt. Felhajtattott szarvasmarha 1133 abból elkelt 445, 46 felhajtattott 1103 abból elkelt 200, juh. 98 uvoit elkelt 14, sertés 247 elkelt belőle 524. A kirakodó vásár igen gyenge volt, mert Nagykörösön, Gyulán is vásár volt. A zsebtolvajoknak bő aratásuk volt. A rendőrség kezébe ötten kerültek.

— **Népszerű ismeretterjesztő felolvasások.** A Csongrádi Ipari és Fjúsági Közművelődési Egyesület ma tartja XVIII. s egyuttal ünnepélyes befejező ismeretterjesztő felolvasását, mely alkalommal Ferencc Géza állami tanító „az olvasás művészetéről” címen tart előadást. Nyilas Erzsike, Sági Etelka, Bálint Mariska, Börcsök István, Takács Mihály alkalmi költeményeket szavalnak, Robacsinszky József a VIII. időszak eredményéről beszámolót tart. Sági Etelka bucsu szót mond. Közművelődési egyesületünk ezen előadásával befejezi ezidő teli felolvasását, de fokozottabb erővel szervezi és fejleszti tovább eddigi alkotásait és alapításait melyek mindegyikének célja a népjólét előmozdítása.

— **Öngyilkosság kísérlet.** Nagy Ferencz állás nélküli borbély segéd máj. 2-án délelőtt szüleinek Hosszu utca 14. szám alatti házában padlásán felakasztotta magát. Tetét azonban idejében észrevették és levágták. Hosszús élesztési kísérlet után sikerült őt megmenteni. Tetét azért követte el, mert pénz keresés hiányában szülei megtárgadták tőle a segítséget. Lakásán ápolják.

— **Kérés.** Ez uton felkéri a rendőrség a kereskedő urakat, hogy mindenáron tilták el tanoncáikat attól, hogy a szeméket ne öntsék az utcára, mert nem a tanoncot, hanem az üzlettulajdonost fogják megbüntetni.

— **felakasztotta magát.** Palásti Péter 60 év s gazdálkodó hétfőn hajnalban a Halpiac utcában levő lakásán fölakasztotta magát és mire tetét észrevették, már halott volt. Palásti fiatalabb korában jó módban élt. Volt egy kis földje és mivel szorgalmas munkás ember volt, hát boldogult is és úgy látszott, hogy vagyonkaja gyarapodik. A házassága azonban balul tőtt ki, az aszszony hamarosan elhagyta és ettől az időtől kezdve minden visszafelé ment Palástinál. Kis vagyona néhány év alatt eluszott, az utolsó darab földet a múlt esztendőben adta el. Helyette vett egy kis szőlőt, amelyen azonban jókora teher is volt, úgy hogy Palásti még a kamatra se tudott elég hasznót kivenni az új birtokból. Elérkezett tehát a küzködő emberek utolsó stációjához: az anyagi bukás. Ez annyira hatott az öreg ember lelkületére, hogy az élet se kellett már neki és irigykedett azokra a halottakra, akiket a lakása előtt vittek a temetőbe. Hétfőn éjjel aztán ő is elköltözött az élők sorából.

— **Tűz Oláh Gergely Győjai tanyáján egy istálló eddig ismeretlen okból ki gyulladt és leégett, a kár 600 kornna. biztosítva volt.**

Szerkesztői üzenet.

„Egy mozi látogatónak” Helyben.

Első sorban is meg kell jegyeznünk, hogy névtelen levelekre, panaszokra stb nem igen szeretünk válaszolni. Ha valakinek panassa van és az a panasz igazságos, hát tessék magát megnevezni és ne próbálja velünk kikapartatni a forró gesztenyét.

Kivételesen megösmertettjük panaszának tárgyát. U. i. azt panaszoja, hogy s beszélő mozi díját 2.40 fillérre emelték fel. Hát első sorban is nem tudjuk menyiért szerezte meg a község ezt a masinát. Ha drágá volt, hát akkor igaza van ha felemelte a belépti díjat. Aki kíváncsi megnézni és nincs türelme várni addig még olcsóbb lesz, hát fizesse meg az árát. Maskülönben meg, mi nekünk a községi mozival szemben egész más álláspontunk van, mit majd annak idejében cikkben ki is fejtünk. Most azonban még nem érünk rá, és bizonyos belső bajok miatt nem is cikkezhettünk.

RÉZHEGYEK, férréz és vaségy gyermekágy, kocsis, szék, éjjeli szekrény zoba klozet acéi sodrony ágybetét és vas számára sodrony nyugágy, kocsitülés mozdó és ruha fogas, szén és fatarjók töltők, patrkány és egérfogók széalapát és horog, réz rudak, afrik mádrac, — Szálloda éskorház és kertü berendezések stb. Legjutányosabban, száht GARAI KAROLY vas és réz butor készítő ARADON.

STECKENPFERD

LILIONTEJSZAPPAN

utólléthatetlen hatású szepők eltávolítására és nékülözhetetlen szerarc és bőrápolásra mit számtalanelmisítőlevéllel bizonyíthatunk Gyógárakban, Drogenakban, Illatszert és todtasz utlatelben 80 fillérre kapható. Szintny páratlan hatású női kezépolás a Pergmann „Manera” liliontejszappan, mely dobozokban 70 fillért mindenütt kapható.

V. U. U. U. & Co. Teschen a. E.

44 651. 1913. szám.

Hirdetmény.

a hadmentességi díj alá tartozó egyének által teendő bejelentések tárgyában.

Az 1914. évi mácius hónapban tartózik az, aki:

1. mint hadi szolgálatra alkalmatlan, az állítási lajstromból töröltetett;
2. mint fegyver szolgálatra alkalmatlan, fegyverképtelenné nyilvánított;
3. a katonaszolgálatból oly testi fogyatkozás miatt bocsátott el, mely őt harc képtelenné nem tette s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye, ama község előjáróságánál (város adóhivatalánál), hól állandóan tartózkodik, az e célra szolgáló nyomtatványon:

- a) polgári állást;
- b) lakását;

- c) ama sorozó járás, illetőleg község nevét, melyben a hadkötelezettség alól mentesített;

- d) azt az évet, melytől fogva a felmentés számítandó, bejelenteni és

- e) a reá, esetleg ama családfőre, kiknek családjához tartozik, a megelőző 1913. állandó lakhelyén, esetleg más községekben is kivetett egyenes államiadók összegét hitelesen kimutatni.

Ezenkívül tartozik:

- f) az a véd-, illetve díjköteles, kiknek hadmentességi díját a törvény 11. §-a értelmében a munkaadó fizeti, a munkaadó nevét és lakását bejelenteni.

Ez adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. évi XXVII. t. c. k. 20. §-a értelmében a kirovandó adómentességi díj három egész hatszoros összegének megfelelő pénz bírságot von maga után.

Ha a munkaadó személyében az alatt az idő alatt, mely a bejelentés beadása és a díj esedékességének napja (az év október 1-je) között lefolyt változás állott be, eme változást a díjköteles az 1883. évi IX. t. c. 4. §-nak 3. pontja értelmében ott, ahol az első bejelentést tette, szintén bejelenteni köteles.

Azoknak a díjköteleseknek, kik állandó lakhelyükön kívül másutt adóval megróva nincsenek megengedtetik hogy a község előjáróság (városi adóhivatal) előtt személyesen megjelenven, vallomásukat ugyanott tollba mondassák, de ha ezt tenni elmulasztják a fentebb említett pénz bírság ellenők teljes szigorral fog alkalmaztatni.

Kelt Szeged 1914. évi január hó.

A m. kir. pénzügyigazgatóság

Kiadó lakás.

Templom utca 9 s am alatt 4 szobás lakás mellékhelyiségekkel Szentgyörgy naptól kiadó.

3 oldal
Ifju Zeoldos Ferencz gőzmalom.
Kereskedés és téglagyára Szentesen

Ajánlja minden nemű építkezési anyagait:
Kiváló minőségű kézzel vert falteglákat, gép és idom tégláit, az egész környéken előnyösen ismert szabadalmazott tetőcserepeit. Továbbá kizárólag kincstári anyagból készült épületefa és deszkáit a legjutányosabb áron.

H csukamájolaj bátranyai a Scott-féle emulsióban megvanak szüntette.

Dacára annak, hogy a közönséges halolaj kiváló erősítő szer, használatát több oknál fogva nem lehet igénybe venni. A legfőbbben úgy felnőttek, mint gyermekeknek gyakran nemcsak jogosult ellen-szenyet éreznek a halolaj ize iránt hanem gyakran nehéz megemészthetősége folytán nem bírja el a gyomruk. Egész másként áll a dolog a Scott féle halolaj emulsióval. Ugyanis az ezen szerben foglalt apró cseppekben van szétszórva másként előre megemészte, úgy hogy az emésztő szervek ezen munkától megvannak kímélve és úgy a halolaj aint a törlő erősítő alkotórész könnyű szerrel szívódik fel a vérbe.

Hűlés után clerótlenedésnél nehéz fogásnál, a labadozás idejéig gyenge csontalkotu gyermekeknél, étvágytalanságnál és ehhez hasonló esetekben azévtizedek óta bevált Scott-féle emulsió kitűnő szernek bizonyított tesz.

Egy redeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógytárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű küld bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges m b H címére, Wien VII akkor egy gyógytár utján próbabadgot küldünk.

Eladó ház.

Herkeváros Nagymező utca 25. sz. alatt lévő ház kedvezményes ársbn szabad kézből eladó. Értekezni lehet ugyanott.

Értesítés.

Diszmtüvek,

**Ifjusági könyvtár,
Egyetemes könyvtár**

**Modern könyvtár,
Filléres könyvtár.**

Kultur és tudomány,

Népies olvasmányok,

kölesön könyvtár

Képes LEVELEZŐ LAPOK

nagy választékban és olcsón kaphatók.

NYOMTATVANYOK AT
mélyen lezállított ársban csinosan és izléseesen készítik.

Weisz Márk

könyvkereskedő és nyomdatulajdonos

Eladó régi földek.

Özv. Beliczay Tamásnének 8 öreghold nagyréteje es 3 hold hullámtere szabadkézből eladó, akár egytagban akár parcelázva.

Értekezni: Dr. M skolcay Ferencz ügyvéd irodájában. Csemeghy ú. 1 sz.

Kindó lakás.

Szabó Imrénének Csemegi Károly utca 45 számú házában egy három szobás kényelmes egészséges lakás mellék épületekkel május 1-ére kiadó. Értekezhetni lehet a helyszínén

Orvosok

ajálják mert a legjobb szer köhögésellen a

KAIZE R-100

Mell Karamellák a 3 hársfával

Millio k használják

KÖHÖGES

ekedés, katarus, elnyált ásc dás, gerc és számló köhögés ellen **6100** bizonyítottan orvosok és magánosoktól kéréskezik a biztos eredményt.

Nagyon kellemes elvággygerjesztő es ízű cukorka.
Csomagja 20-40 fillér. Dóbozba 60 fillér. kapható:

Berkovics Mór es Barna Henrik gyógyszerészeknél Csongradon minden gyógyszerárakban.

A teázo közönség figyelmébe

Aki nagyon finom és olcsó rumot akar vásárolni az keresse fel Vardász Károly pálinka depóját az ártézi kút átellenében. Ugyanott minden fajta finom lilórik is kaphatók szintén igen olcsó ársban.

A tüdőgyógyintézetekben

Dr. Davon, Arco sfb. ben a **SIROLIN Tódó**

minireg bevált szer állandónan van használatban. Jelese, elvággygerjesztő es ízű. Annyilag rövid idő alatt enyhít es megszünteti a köhögést es a légzőszervek bafogségeit. Használható minden tüdőgyógyintézetben.

